

ใบทะเบียนพาณิชย์

รู้สำนึกก่อนจดพาณิชย์

การจดทะเบียนพาณิชย์ หรือที่เมื่อก่อนเรียกกันว่า ทะเบียนการค้า คือ การจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 หลายคนคงจะทราบกันดีว่าหากประกอบธุรกิจจะต้องไปจดทะเบียนพาณิชย์ โดยเฉพาะกิจการประเภทนิติบุคคล เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนเรียบร้อยแล้วจะมอบ **“ใบทะเบียนพาณิชย์”** ให้แก่ผู้ขอจดทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน แต่สงสัยกันไหมว่าธุรกิจเล็ก ๆ อย่างเจ้าของกิจการคนเดียวที่ส่วนใหญ่เราเห็นตามตึกแถวหรือร้านค้าเล็ก ๆ มีหน้าที่หรือจำเป็นไหมที่จะต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ดังนั้นก่อนอื่นเรามาทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ผู้ที่มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ คือใครบ้าง

“ผู้ที่มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์” ได้แก่

- 1 บุคคลธรรมดาคนเดียว (กิจการเจ้าของคนเดียว)
- 2 ห้างหุ้นส่วนสามัญ
- 3 นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย
- 4 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- 5 บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด

กรณีและผู้ประกอบพาณิชย์กิจเป็นคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มา ตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย จะต้องตรวจสอบ ดูด้วยว่ากิจการค้าที่ดำเนินการนั้นต้องได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 หรือไม่ หากเป็นกิจการค้าที่ต้องได้รับ อนุญาต จะต้องได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการค้า ก่อนยื่นจดทะเบียนพาณิชย์

จะเห็นได้ว่าต่อให้เป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ก็มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์แต่ต้องประกอบกิจการค้า ซึ่งเป็นพาณิชย์กิจตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียน พณิชย์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2553 ดังนี้

- 1 โรงสีข้าว และโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร
- 2 ขายสินค้า ซึ่งในวันหนึ่งขายได้เป็นเงิน ตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้ เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป
- 3 นายหน้าหรือตัวแทนค้า ซึ่งทำการ เกี่ยวกับสินค้า และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้น ในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป
- 4 หัตถกรรมหรืออุตสาหกรรม และขาย สินค้าที่ผลิตได้ มีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใด เป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือสินค้าที่ผลิตได้ มีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป
- 5 ขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟ หรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่งโดยรถไฟ การขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขาย ที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยนหรือ ซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขาย ตัวเงิน การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับ จำนำ และการทำโรงแรม
- 6 ขายให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิตแผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่น วีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการ บันเทิง
- 7 ขายอัญมณี หรือ เครื่องประดับ ซึ่งประดับด้วยอัญมณี
- 8 ซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 9 บริการอินเทอร์เน็ต
- 10 ให้เช่าพื้นที่เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย
- 11 บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขาย สินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

12 การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

13 การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

14 การให้บริการเครื่องเล่นเกม

15 การให้บริการตู้เพลง

16 โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

หมายเหตุ : ผู้ประกอบพาณิชย์กิจการที่ 1-5 ยกเว้นผู้ประกอบพาณิชย์ที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด

พาณิชย์กิจที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ได้แก่

- ★ การค้าแร่ การค้าแฝงลอย
- ★ การบำรุงศาสนาหรือเพื่อการกุศล
- ★ นิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น
- ★ กระทรวง ทบวง กรม
- ★ มูลนิธิ สมาคม สหกรณ์
- ★ พาณิชยกรรมของกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตาม ปว.141 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2515

จดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ภายใน 30 วัน นับแต่วันเริ่มประกอบพาณิชย์

- ★ ในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร และฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตทุกแห่ง
- ★ ในภูมิภาคยื่นจดที่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

เมื่อจดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ให้จัดทำป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจไว้ที่หน้าสำนักงาน และสำนักงานสาขา (ถ้ามี) โดยเปิดเผยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียน ป้ายชื่อจะต้องเป็นอักษรไทย อ่านได้ง่ายและชัดเจน อาจมีอักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ สามารถทำบนแผ่นไม้ โลหะ กระดาษ กำแพง หรือผนัง แต่ต้องใช้ชื่อให้ตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้ และถ้าเป็นสำนักงานสาขาต้องมีคำว่า “สาขา” ไว้ด้วย

สำหรับใบทะเบียนพาณิชย์ที่ได้รับจะต้องแสดงไว้ที่สถานประกอบการในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ถ้าหากสูญหายต้องยื่นคำขอรับใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่สูญหาย

กรณีที่เลิกประกอบกิจการแล้ว ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจการดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนเลิกประกอบกิจการภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่เลิกประกอบพาณิชย์กิจด้วยนะคะ อย่าลืมว่าตอนเริ่มธุรกิจได้ทำให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ดังนั้น เมื่อเลิกธุรกิจก็ต้องดำเนินการให้ถูกต้องเช่นกัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลังได้

เมื่อไปจดทะเบียนพาณิชย์แล้วได้รับ “ใบทะเบียนพาณิชย์” หลายคนมักเข้าใจผิดว่าการจดทะเบียนภาษีคือการเข้าสู่ระบบภาษีแล้ว และได้เสียภาษีแล้ว “การจดทะเบียนพาณิชย์ไม่ใช่การเสียภาษี” แต่เป็นการจดทะเบียนต่อกรมธุรกิจการค้า เพื่อแสดงว่า ธุรกิจของคุณมีตัวตนจริง เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ ส่วนการเสียภาษี เป็นหน้าที่ตามกฎหมายต่อให้ไม่ได้จดทะเบียนพาณิชย์ หากมีรายได้ถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ยิ่งไงก็ต้องมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี

ผู้จดทะเบียนพาณิชย์ในนามบุคคลธรรมดา มีภาระหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งในหนึ่งปี ต้องยื่นภาษี 2 ครั้ง คือแบบ ภ.ง.ด. 94 ภาษีครึ่งปี, แบบ ภ.ง.ด.90 ภาษีทั้งปี โดยลักษณะของการหักต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย มีให้เลือกแบบหักค่าใช้จ่ายจริงต้องมีเอกสารหลักฐาน หรือจะหักแบบเหมาจ่ายตามอัตรา ร้อยละที่กฎหมายกำหนด ซึ่งก็ควรดูตามความเหมาะสมของประเภทธุรกิจว่าแบบใดจะเสีย ภาษีน้อยกว่า ส่วนจะเสียภาษีน้อยหรือไม่ เสียภาษีขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน ของแต่ละบุคคล

ทั้งนี้ หากรายได้จากการขาย/บริการเกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี จะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย

การจดทะเบียนพาณิชย์เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือถึงความมีตัวตนจริง ไม่ใช่เพียงแค่แสดงตัวตนทางการค้าเท่านั้น แต่สามารถทำธุรกรรมทางการเงินกับสถาบันการเงิน อย่างการกู้ยืมเงินมาเพื่อหมุนเวียนในกิจการ หรือแม้แต่ซื้อทรัพย์สินก็จะง่ายขึ้น ธุรกิจออนไลน์ก็สามารถสร้างความน่าเชื่อถือบนออนไลน์ได้ด้วยการนำไปแสดงไว้บนเว็บไซต์ของธุรกิจ

ที่มาข้อมูล : - ws:ราชบัณฑิตยสถานพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศกรมสรรพากร
เรื่องให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กักตุนจดทะเบียนพาณิชย์(ฉบับที่ 11) พ.ศ.2553
- <https://www.ar.co.th/kp/th/497>
- https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=373
- <https://www.itax.in.th/media/มรจดทะเบียนพาณิชย์/>